

Bilag 1: Oppdragsgivers beskrivelse av Oppdraget

1.1. Innledning

Bilag 1 med vedlegg inneholder en overordnet beskrivelse av de ytelser avtalen gjelder, og oversikt over virksomheter som kan tildele kontrakter under avtalen. I tillegg fremgår det en beskrivelse av bakgrunn og formål med avtalen, Kundens krav til leveransen, samt andre særskilte krav relevant for avtaleforholdet, jf. generell avtaletekst punkt 1.1 *"Avtalens formål og omfang"*.

Kundens kravspesifikasjon fremgår av Bilag 1. Leverandørens besvarelse av kravspesifikasjonen fremgår av Bilag 2.

1.2. Kunden

Politidirektoratet (POD) er den formelle eieren av avtalen.

1.3. Nærmere informasjon om Kunden

Politidirektoratet (POD)

Politidirektoratet (POD) er et forvaltingsorgan underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Direktoratet har ansvaret for faglig ledelse, styring, oppfølging, og utvikling av politidistriktene og særorganene i politiet.

POD leder 12 politidistrikt, særorgan og andre enheter med spesialoppgaver.

Politiets fellestjenester (PFT)

Politiets fellestjenester (PFT) er politiets nasjonale kompetanse- og servicesenter innenfor områdene materiell og logistikk, eiendom, lønn og regnskap, anskaffelser og juridisk rådgivning. Virksomheten er underlagt Politidirektoratet.

2. Nærmere informasjon om avtalen

Dette kapittelet inneholder nærmere informasjon om avtalen.

2.1 Avtalens gjenstand

Oppdragets gjenstand er en forskningsrapport som evaluerer organiseringen av politiets nasjonale innsats mot kriminelle nettverk.

2.2 Bakgrunn

Organisert kriminalitet og kriminelle nettverk utgjør en av de mest alvorlige sikkerhetstruslene i Europa de kommende årene. Trusselvurderinger fra Europol og norsk politi viser at slike nettverk undergraver samfunnsstrukturer gjennom vold, korrupsjon og økonomisk kriminalitet. Organiserte kriminelle profesjonaliserer sin virksomhet, spesialisere seg innen ulike former for kriminalitet og kjøper tjenester fra hverandre (kriminalitet som handelsvare). Utnyttelse og rekruttering av barn og unge til alvorlige voldsoppgaver representerer en trussel mot den alminnelige tryggheten i det offentlige rom. Digitaliseringen av samfunnet, og integreringen av økonomier og arbeidsmarkeder, øker mulighetene for grensekryssende kriminalitet, samtidig som god økonomi og et tillitsbasert velferdssamfunn gjør Norge til et attraktivt marked for kriminelle aktører.

På denne bakgrunn etablerte Politidirektoratet og Riksadvokaten i 2019 en varig nasjonal innsats mot organisert kriminalitet, kriminelle nettverk og kriminelle gjenger (KN-innsatsen).¹ Innsatsen ble styrket gjennom revidert nasjonalbudsjett 2024, og det foreligger klare politiske forventninger om en vesentlig og vedvarende styrking av politiets arbeid på feltet.

Det er utarbeidet en nasjonal policy som beskriver mål, prinsipper og ansvarsforhold for den nasjonale innsatsen.² Innsatsen retter seg mot å bekjempe eksisterende kriminelle nettverk i Norge, samt forhindre at nye nettverk får etablere seg i landet. Det er et overordnet mål at innsatsen bidrar til en varig svekkelse av kriminelle nettverks utbredelse og virksomhet. Videre er det uttrykte mål om at politiet i større grad skal etterforske og iverksette saker som svekker de kriminelle nettverkene og den tilhørende illegale økonomien, og at politiet til enhver tid skal ha adekvate tiltak rettet mot kriminelle nettverk og aktører som utgjør de største truslene. Politiet skal kunne respondere hurtig og effektivt ved hendelser, benytte alle politiets virkemidler, samt bidra til samarbeid og informasjonsdeling på tvers av sektorer for å forebygge og bekjempe kriminaliteten. En helhetlig og kunnskapsbasert innretning av innsatsen er avgjørende for å oppnå ønskede effekter.

2.3 Formål

Organiseringen av den nasjonale KN-innsatsen representerer en ny måte å jobbe på i politiet. Det rettes et sterkere fokus på de truslene som nasjonalt fremstår som de mest alvorlige, og det er uttrykt en tydelig forventning til samarbeid mellom politidistrikter og særorgan i en samlet, nasjonal innsats mot prioriterte nettverk. Politidirektoratet og Riksadvokaten er ansvarlige for innsatsen og beslutter overordnede mål og prioriteringer. Kripos er gitt det koordinerende ansvaret og leder sekretariatet som skal følge opp at innsatsen er i tråd med føringene som er gitt. Økokrim er gitt i oppgave å bistå inn i sekretariatet.

Formålet med oppdraget er å gi politiet et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag for videreutvikling av politiets nasjonale innsats mot kriminelle nettverk. Oppdraget skal evaluere organiseringen av den nasjonale innsatsen og særlig belyse hvordan organiseringen av KN-innsatsen fungerer i praksis, og hvilke resultater den gir, samt hvordan samarbeid,

¹ Heretter benyttes KN-innsatsen og innsatsen om Nasjonal innsats mot organisert kriminalitet, kriminelle nettverk og kriminelle gjenger

² Nasjonal policy for innsats mot organisert kriminalitet og kriminelle nettverk

virkemiddelbruk og effekter eventuelt kan styrkes. Tema og forskningsspørsmål fremgår av punkt 5 nedenfor.

3. Særskilte krav for avtaleforholdet

3.1 Politiattest og sikkerhetsklarering

Leverandørens personell og underleverandørens personell skal kunne avkreves politiattest i den grad det i løpet av avtaleperioden anses nødvendig for utførelse av Leveransen.

Dersom det under avtalen blir behov for tilgang til informasjon som er gradert iht. lov 6. januar 2018 nr. 24 om sikkerhet (sikkerhetsloven) § 5-3, skal det personell som har behov for slik tilgang sikkerhetsklareres og/eller autoriseres, i henhold til de til enhver tid gjeldende bestemmelser for dette.

Der det kreves politiattest, sikkerhetsklarering og/eller autorisasjon, er det en forutsetning at dette er godkjent av Kunden før aktuelt personell kan påbegynne arbeidet.

Dersom det foreligger behov, samt tilstrekkelig hjemmel i sikkerhetsloven, kan Kunden gjennom hele avtaleperioden anmode om at det inngås sikkerhetsavtale med Leverandøren.

3.2 Reklame og referanse

Leverandøren og dens underleverandører kan kun benytte Kunden som generell referanse, eller oppgi politiet som Kunde, under følgende forutsetninger:

- Leverandøren plikter å innhente skriftlig forhåndsgodkjennelse fra Kunden, herunder av teksten som skal benyttes, når Leverandøren skal informere offentligheten om sin kontrakt med Kunden i uansett kanalvalg (f.eks. nettsider, sosiale medier, pressemelding).
- Leverandøren skal ikke markedsføre sin avtale med Kunden gjennom betalt annonsering.
- Leverandøren skal alltid informere Kunden ved mediehenvendelser om forhold som omfattes av kontrakten. All håndtering av media skal gjøres i samråd med Kunden.
- Bruk av Kunden som referanse skal avtales spesifikt i hvert tilfelle.
- Kundens logo, bildet av denne eller Kundens navn skal ikke benyttes i Leverandørens profilering.

Leverandøren plikter å innta tilsvarende bestemmelser i sine kontrakter med aktuelle underleverandører.

3.3 Sanksjonsforskrift Ukraina (territoriell integritet mv.)

Det er Leverandørens ansvar at Leverandøren selv og eventuelle underleverandører, som medvirker til oppfyllelse av kontraktens forpliktelser, ikke omfattes av forskrift 15. august 2014 nr. 1076 om restriktive tiltak vedrørende handlinger som undergraver eller truer Ukrainas territorielle integritet, suverenitet, uavhengighet og stabilitet § 8n (1).

Leverandøren skal i avtaleperioden informere Kunden uten ugrunnet opphold dersom Leverandøren blir kjent med forhold som kan medføre at deres gjennomføring av kontrakten er i strid med nevnte forskriftsbestemmelse.

Manglende oppfyllelse av pliktene i denne bestemmelse utgjør et vesentlig mislighold, og kan påberopes av Kunden som grunnlag for heving, jf. generell avtaletekst punkt 6.5.4 "Heving".

4. Presiseringer til generell avtaletekst

4.1 Avtalens punkt 3.2 Bruk av metoder og kvalitetssikring

Se punkt 5.2. Forskningsdesign og metode.

4.2 Avtalens punkt 3.11.1 Generelt om informasjonssikkerhet

Prosjektet skal følge forskningsetiske retningslinjer og personvernregelverk.

Dersom tilgang til taushetsbelagte opplysninger er nødvendig, må det søkes særskilt.³ Oppdragstaker (samtlige deltagere, inklusive deltagere fra eventuelle underleverandører) må signere taushetserklæring (bilag 9).

Det forventes at grunnprinsippene for IKT-sikkerhet fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) følges. Oppdragstaker skal ha et ledelsessystem for informasjonssikkerhet som etterlever ISO/IEC 27001 eller tilsvarende. Dette gjelder også eventuelle underleverandører til forskningsinstitusjonen. Dokumentasjon på etterlevelse av krav for informasjonssikkerhet må forelegges politiet før utlevering av informasjon kan finne sted.

Politiets data er underlagt flere lovverk og regelverk som stiller krav til verdivurdering, klassifisering og beskyttelse av informasjon. Informasjonens verdi vil påvirke hvilke tekniske, organisatoriske og administrative tiltak som er nødvendige for å opprettholde et tilfredsstillende nivå av informasjonssikkerhet.

Vurderingene vil kunne endres over tid, blant annet avhengig av hvilke data forskningen omfatter og i hvilken grad brudd på konfidensialitet vil kunne skade politiets evne til å forebygge og bekjempe kriminalitet og opprettholde lov og orden.

Aktuelle tiltak kan innebære at forskningen må gjennomføres på politiets utstyr og i politiets lokaler. Det kan også stilles krav om at den enkelte forsker sikkerhetsklareres og autoriseres for tilgang til aktuelle data og systemer. Politiet forbeholder seg retten til å pålegge ytterligere tekniske og organisatoriske sikkerhetstiltak dersom dette vurderes som nødvendig.

³ <https://www.politiet.no/kontakt-politiet/innsyn-og-offentleg-journal/tilgang-til-taushetsbelagt-informasjon-til-bruk-i-forskning>

4.3 Avtalens punkt 5.1 Deling av data

Planer for **publisering og offentliggjøring** av leveransen, herunder eventuell lansering, skal avklares med oppdragsgiver.

5. Oppdragsgivers beskrivelse av oppdraget

5.1 Tema og forskningsspørsmål

1. Organisering av KN-innsatsen

Oppdraget skal evaluere organiseringen⁴ av politiets nasjonale innsats, og belyse hvordan følgende elementer fungerer:

- Politidirektoratets og Riksadvokatens rolle som eiere av KN-innsatsen
- Rollen til strategisk referansegruppe og ansvarsfordeling mellom politidistrikter, særorgan og statsadvokatembeter
- Rollen som nasjonalt koordinerende nivå (Kripos og Økokrim), herunder sekretariatsfunksjonen

2. Samarbeid politi og påtalemyndighet

Oppdraget skal evaluere:

- Samarbeidet mellom statsadvokatembeter, politidistrikter og særorgan
- Utviklingen av regionalt samarbeid og koordinering av innsats på tvers av politidistrikter, særorgan og statsadvokatembetene
- Samarbeid mellom politiets ulike virksomhetsområder - og hvordan politiet arbeider for å involvere en bredde av enheter med relevante virkemidler utover etterforskning og etterretning – herunder forebygging, forvaltning, utlendingsforvaltning og andre operative og administrative funksjoner

3. Samarbeid med eksterne aktører

Politiet kan ikke bekjempe organisert kriminalitet alene, og flere aktører har fått oppdrag knyttet til regjeringens satsning for å forebygge og bekjempe slik kriminalitet. Oppdraget skal gi kunnskap om:

- Hvordan politiet samarbeider med øvrige aktører og sektorer for å forebygge og bekjempe organisert kriminalitet og kriminelle nettverk
- Hvordan informasjonsdeling fungerer i praksis
- Avdekke eventuelle forhold som hemmer samarbeid og informasjonsdeling

⁴ Se Nasjonal policy for styrket innsats mot organisert kriminalitet og kriminelle nettverk (KN), side 6, figur 2.

4. Effekter og indikatorer for måloppnåelse

Politiets nasjonale KN-innsats følges opp gjennom rapporteringskrav i resultatavtalene til politidistrikter og særorgan, og det rapporteres på innsatsen gjennom politiets styringsverktøy (PSV). Politidirektoratet rapporterer på innsatsen til Justis- og beredskapsdepartementet gjennom tertial- og årsrapport.

Oppdraget skal gi kunnskap om:

- Hvilke resultater politiets nasjonale KN-innsats gir
- Hvordan bruker- og samfunnseffekter av innsatsen måles og resultater av bredden av den nasjonale innsatsen synliggjøres
- Hvordan effekter av samarbeid og virkemiddelbruk internt og eksternt kan måles og synliggjøres

5.2 Forskningsdesign og metode

Tilbyder står fritt til å foreslå forskningsdesign og metoder, men disse må være vitenskapelig anerkjente og egnet til å besvare oppdragets problemstillinger. Forslaget skal vise hvordan relevant forskningslitteratur informerer prosjektets innretning. Videre skal de metodiske valgene begrunnes, både når det gjelder valg av tilnærming og hvordan denne er egnet til å belyse de ulike delene av oppdraget, samt eventuelle avgrensninger.

Tilbyder må også beskrive hvordan datainnsamlingen planlegges gjennomført, herunder hvilke typer data som skal innhentes, hvilke aktører som skal involveres, og eventuelle behov for bistand fra politiet. I tillegg skal forslaget inneholde en vurdering av mulige svakheter eller begrensninger ved det valgte designet, samt en beskrivelse av hvordan disse utfordringene vil håndteres eller kompenseres for i gjennomføringen av prosjektet.

5.3 Krav til tilbudet/løsningsforslag

Tilbyders beskrivelse av oppdraget (bilag 2) skal som et minimum inneholde:

1. En beskrivelse av hvordan tilbyder forstår oppdraget.
2. En begrunnet beskrivelse av hvordan oppdraget skal løses. Dette inkluderer hvordan prosjektet relaterer til relevant forskningslitteratur, teoretisk rammeverk, forskningsspørsmål, metode og datakilder. Det må presiseres hvordan datainnsamlingen skal gjennomføres, og tilbyder må også være tydelig på hva det forventes at oppdragsgiver skal bistå med av relevante data. Tilbyder bes om å ta stilling til egnede måter å innhente informasjon fra politiet og eventuelle andre relevante aktører.
3. En beskrivelse av forskergruppens sammensetning (kompetanseprofiler), og ansvars- og arbeidsfordeling. CV leveres separat.
4. Prosjektplan med milepæler, vurdering av risikofaktorer og beskrivelse av eventuelle avbøtende tiltak.

5. En vurdering av forskningsetiske og personvernmessige hensyn, inkl. søknads- og godkjennelsesprosesser.
6. En beskrivelse av hvordan forskningsdata vil håndteres på en sikker og forsvarlig måte, inkludert sertifikat for ISO27001 eller beskrivelse av tilsvarende system.
7. Detaljert budsjett med oversikt over hvor mange forskningstimer som tilbys.

Tilbyders beskrivelse av oppdraget (bilag 2) bør ikke overstige 15 sider.

5.4 Fremdrift og leveranse

Det legges opp til tett dialog mellom oppdragsgiver og oppdragstaker gjennom hele prosjektperioden for å sikre god framdrift. Oppdragsgiver skal holdes løpende orientert, blant annet gjennom en **midtveispresentasjon** og gjennom mulighet til å kommentere **utkast til sluttrapport** før ferdigstilling. Tilbyder skal utarbeide et forslag til **møteplan** og har ansvar for innkalling til møter i tråd med endelig avtalt plan.

Ved behov vil oppdragsgiver vurdere å opprette en referansegruppe i dialog med oppdragstaker.

Oppdragstaker skal levere utkast til sluttrapport på avtalt dato, og **endelig sluttrapport** skal leveres innen 31.12.2027, om ikke annet avtales. Sluttleveransen skal være i form av to rapporter, hvorav én er egnet for offentliggjøring og én inneholder informasjon som vurderes som unntatt offentlighet. Dette avklares nærmere i dialog med oppdragsgiver. Rapportene skal inneholde et sammendrag på norsk og engelsk, en presentasjon av hovedfunn, samt en redegjørelse for datainnhenting, metode og analyse. Rapportene skal være korrekturleste og utformet i leverandørens layout.

Planer for **publisering og offentliggjøring** av leveransen, herunder eventuell lansering, skal avklares med oppdragsgiver.

Etter prosjektets avslutning skal oppdragstaker være tilgjengelig for inntil **tre presentasjoner** av prosjektet og sentrale funn.

5.5 Rammer for oppdraget

Oppdraget har en økonomisk ramme på inntil 4 000 000 NOK ekskl. mva., og rammen skal dekke alle kostnader knyttet til gjennomføringen.

Det er ønskelig med oppstart snarest mulig etter kontraktinngåelse i 2026 og senest januar 2027. Dersom tilbyder har behov for mer tid før oppstart og for gjennomføring, skal dette begrunnes i prosjektplanen i bilag 2 og i fremdriftsplanen (bilag 3).

Fakturering avtales ved inngåelse av kontrakten og skal knyttes til leveranser i prosjektet. Faktureringsplan vil fremkomme av bilag 5.

Oppdraget utføres på bestilling fra Politidirektoratet. Politifagavdelingen, Forebygging- og etterretningsseksjonen, har ansvar for oppfølging av valgt leverandør. Den endelige utformingen av oppdraget avklares i dialog mellom oppdragsgiver og oppdragstaker før kontrakt inngås. Videre detaljer avklares i et oppstartsmøte etter kontraktsinngåelse.